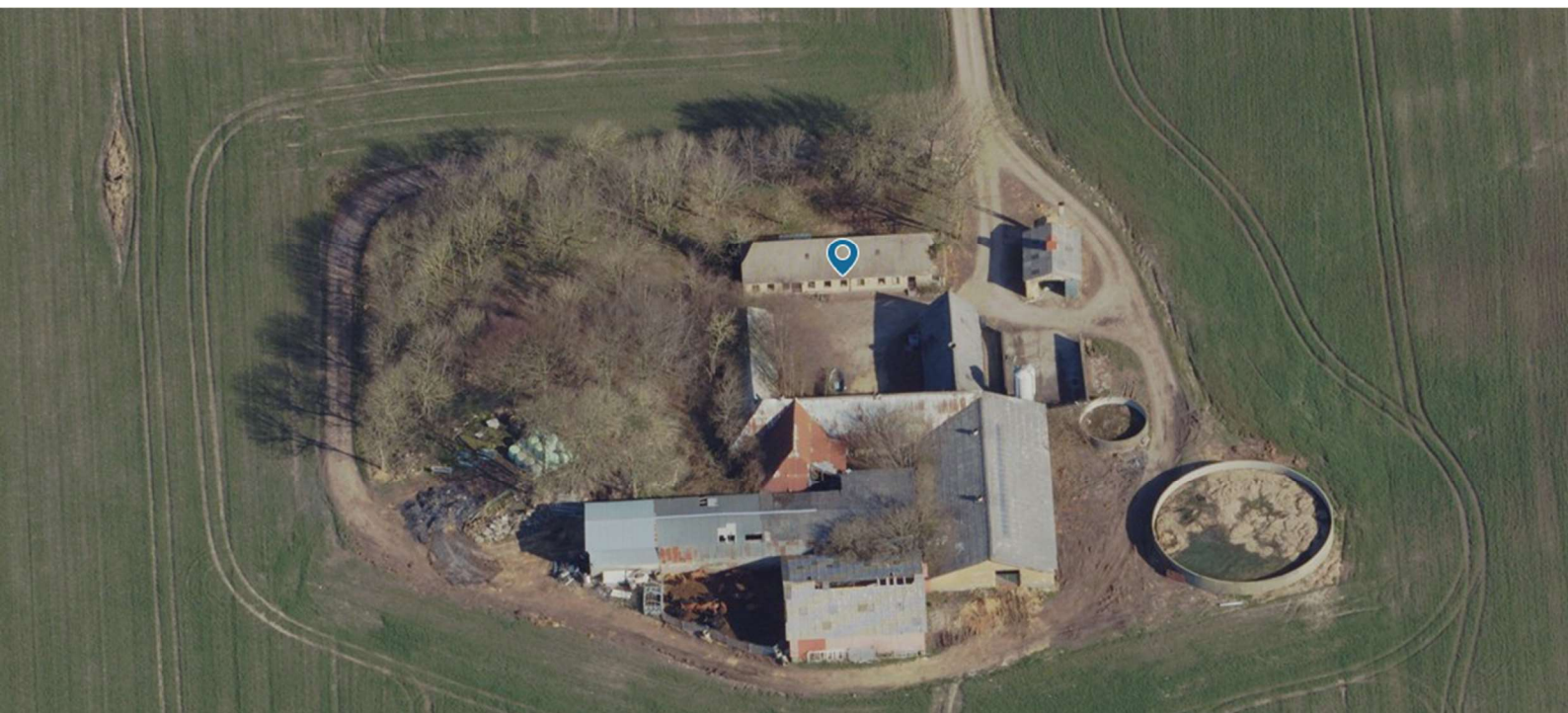

Ansøgning om Miljøgodkendelse §16a stk. 2

Anders Toft Krog
Nordmorsvej 9
7900 Nykøbing Mors

Skema 249691 i www.husdyrgodkendelse.dk

● **Kolding**
Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

● **Vojens**
Billundvej 3
7320 2600

● **Aabenraa**
Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

● **Odense**
Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Anders Toft Krog Strandvænget 30 7900 Nykøbing M anders_dal@msn.com
Husdyrbrugets adresse	Nordmorsvej 9, 7900 Nykøbing Mors
CVR-nummer	36633093
CHR-nummer	38628
Kommune	Morsø Kommune
BFE-nr.	8113605
Matrikel-nr.	Matrikel: 5a - Flade By, Flade med flere.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger driver også Strandvænget 30 på Mors med grise.
Ansøgningsskema	249691
Konsulent	Spiras (CVR: 21111511) Henriette Fries, hef@spiras.dk

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Nordmorsvej 9, 7900 Nykøbing Mors. Den nuværende godkendelse omfatter mink og ammekøer. Ansøger ønsker at opføre to stalde til slagtekyllinger samt 6 fodersiloer med hver en diameter på 3 meter og højde på 12,13 meter, samt videreføre vinteropstaldning af ammekøer.

Produktionen er et IE-brug, da der er mere end 40.000 stipladser til fjerkræ. Rapporten er en miljøkonsekvensrapport, der behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved den ansøgte produktion.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	8
3. Miljøtekniske redegørelse	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	11
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	14
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	14
3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab	14
Generelle afstandskrav	17
3.4.2 Bilag IV arter	18
3.5 Ammoniakemission og -deposition	19
3.5.1 Naturpunkter	19
3.6 Lugtemission	20
3.7 Øvrige emissioner og gener	21
3.7.1 Støj	21
3.7.2 Støv	22
3.7.3 Lys	22
3.7.4 Skadedyr	22
3.7.5 Transporter	22
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	23
3.8.1 Spildevand	24
3.8.2 Olie- og kemikalier	24
3.8.3 Vand- og energiforbrug	24
3.8.4 Foder	25
3.9 BAT-Ammoniakemission	25
3.10 Grænseoverskridende virkninger	26
3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund	26
3.12 Alternative løsninger	26
3.13 Samspelet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	27
3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6	28
3.15 Oplysninger om konsulenten	28
4. Oplysninger om IE-husdyrbruget	28

4.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	28
4.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	28
4.2.1	<i>BAT-Råvarer</i>	28
4.2.2	<i>BAT-Energi</i>	29
4.2.3	<i>BAT-Vand</i>	29
4.2.4	<i>Management</i>	29
5.	Konklusion	30

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved etablering af to nye kyllingestalde med et samlet produktionsareal på 6.004 m², samt 6 fodersiloer med en produktion af slagtekyllinger og vinteropstaldning af ammekøer

Ud fra miljømæssige, landskabelige og driftsmæssige hensyn, vurderes den ansøgte placering at være den mest hensigtsmæssige.

2. Ikke-teknisk resume

Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrproduktionen på Nordmorsvej 9, 7900 Nykøbing Mors. Ansøger ønsker en ny miljøgodkendelse til fjerkræproduktion, da den nuværende godkendelse til opførelse af minkhaller ikke længere er relevant som følge af nedlukningen af minkerhvervet. I stedet ønsker ansøger at etablere to nye kyllingestalde.

Det ansøgte omhandler en etablering af to kyllingestade på Nordmorsvej 9 på i alt 6.240 m² med et samlet produktionsareal på 6.004 m² til dyre- og staldsystemet "Alle kyllinger". Produktionsformen ved kyllingerne vil være konventionelle slagtekyllinger, og evt. langsomt voksende kyllinger. Vinteropstaldningen af ammekvæg/slagtekalve er videreført i denne ansøgning.

Når et husdyrbrug har mere end 40.000 stipladser til fjerkræ, er det omfattet af kravene for IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner. Med denne udvidelse vil Nordmorsvej 9 blive omfattet af disse krav.

Landskabelige forhold

Nordmorsvej 9 ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som større sammenhængende landskaber.

Nordmorsvej 9 ligger på et plateau mellem det lave landskab omkring Skarum Enge og Flade Klit og fremstår som en samlet enhed, delvist på grund af den omgivende beplantning. De nye 8 meter høje stalde vil ikke dominere landskabet, da beplantning og eksisterende bygninger mod nord vil dæmpe oplevelsen af den. Der ansøges også om seks fodersiloer på hver 12,13 meter.

Nordmorsvej 9 ligger mellem Flade og Sønder Dråby, hvor Flade ligger på nogle højere bløde bakker, mens husdyrbruget er placeret i det lidt lavereliggende område ved Sønder Dråby. Byggeriet af de nye kyllingestalde vil fremstå som en samlet enhed, delvist på grund af den omgivende beplantning samt afstanden på under 20 meter til de eksisterende bygninger.

Afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 er alle overholdt, undtagen afstandskravet til ansøgers matrikel nr. 5i, Flade By, Flade, hvortil der søges dispensation.

Potentielle gener

Der er en naboejendom placeret ca. 130 meter fra husdyrbruget, som ligger tættere på husdyrbruget end øvrige omkringliggende ejendomme. Det bemærkes, at denne naboejendom ejes af ansøger selv. På baggrund af afstanden vurderes det, at eventuelle gener fra husdyrbruget – såsom støj eller andre påvirkninger – ikke vil være væsentlige til netop denne ejendom.

De øvrige naboer ejendommen ligger i en god afstand fra husdyrbruget, og det forventes ikke, at naboerne vil opleve væsentlige gener fra lugt, støj, støv, rystelser, lys, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport. Lugtberegninger viser, at udvidelsen overholder kravene for lugt.

Transport til og fra Nordmorsvej 9 sker via den eksisterende indkørsel. Det meste af arbejdet på husdyrbruget vil foregå i dagtimerne.

Der vil være kunne opstå støj, når der blæses foder ind, når dyr afhentes, når der udmuges samt fra ventilationsanlægget, men på grund af afstanden til naboerne forventes støjen ikke at ville genere naboerne.

Hvis der kommer fluer og skadedyr, bekæmpes de efter gældende regler.

Husdyrgødning

Der vil blive produceret fast gødning fra kyllingeproduktionen. Dele af fjerkrægødning afsættes til biogas, og afgasset gylle modtages retur i gylletanken.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle ammoniakfølsomme naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt kravene til merdeposition til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Ved produktion af slagtekyllinger er der kun én teknologi, der er godkendt til at reducere ammoniakemissionen på staldniveau. Den godkendte teknologi er varmevekslere, som bliver installeret i de ansøgte kyllingestalde. Effekten af varmeveksler i de ansøgte stalde indgår i beregningerne.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder kravet til BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Under udarbejdelsen af denne miljøansøgning har ansøger vurderet flere mulige placeringer. Den mest optimale placering er der, hvor de tidligere minkhaller var projekteret, da denne placering bedst passer ind i landskabet.

Den valgte placering er den mest hensigtsmæssige placering i forhold til lugt til naboer samt at stalden vil blive placeret parallelt med de eksisterende bygninger. Placeringen er desuden hensigtsmæssig i forhold til husdyrbrugets indretning, både logistisk og i forhold til landskabets udseende.

0-alternativet er at husdyrbruget forsætter på den nuværende godkendelse til mink og ammekøer/slagtekalve med de nugældende vilkår.

2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Se beskrivelse i afsnittet "Anvendelse af BAT" vedr. alternativer til teknologi.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stald og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og olie, samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte, samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske påvirkningerne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

På Nordmorsvej 9 er den nugældende produktionstilladelse en §11 miljøgodkendelse fra den 7. maj 2018 til 3.000 minktæver og 50 ammekøer (50 DE). Denne godkendelse blev påklaget, og den 21. juni stadfæstede klagenævnet miljøgodkendelsen med ændrede vilkår.

I denne afgørelse er der anført, at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet seneste 6 år efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse¹. Da godkendelsen til mink ikke er udnyttet, er nudriften angivet som 50 ammekøer (50 DE).

Husdyrbrugets nuværende produktion er baseret på overnævnte, og 8 års drift er angivet med kreaturer, der ikke er udegående. Produktionsarealet for ammekøerne er målt til 314 m². I den nuværende drift er kreaturerne på græs i mindst 7 måneder, hvilket fortsættes i den ansøgte drift. Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1.

Stald	Nudrift / 8 årsdrift	Ansøgt drift
Hus 1 / Ny stald		Alle kyllinger + varmeveksler 3.002 m ²
Hus 2 / Ny stald	-	Alle kyllinger + varmeveksler 3.002 m ²
Minkhaller	-	-
Ammekøer	50 ammekøer (ude gående mindst 7 mdr. om året) 14 småkalve (ude gående mindst 7 mdr. om året) 41 kvier (ude gående mindst 7 mdr. om året) 25 tyrekalve 40-220 kg (ude gående mindst 7 mdr. om året), Dybstrøelse 25 ungdyr 220-440 kg (ude gående mindst 7 mdr. om året), Dybstrøelse Ovenstående grupper er angivet som "alle kvæg, dybstrøelse" med et produktionsareal på 314 m ² og udegående i 7 mdr i nudrift. I 8 årsdrift er de ikke udegående.	314 m ² "alle kvæg, dybstrøelse" og udegående i 7 mdr.

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

¹ <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/29d3d261-e95e-47a6-890d-d68ae770d1be?highlight=20%2F11760>

Der vil blive produceret fast gødning fra kyllingeproduktionen, og gødningen afsættes til biogas.

Opbevaringsanlæg	Gødningstype	Kapacitet	Overfladeareal
Beholder 1	Flydende	1300 m ³	355 m ²
Beholder 2	Flydende	200 m ³	46 m ²
I alt		1.500 m³	401 m²

Tabel 2 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

Figur 1 Staldafsnit på Nordmorsvej 9

Erhvervsmæssige nødvendigt

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Nordmorsvej 9 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

"Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter."

Etableringen af de to nye kyllingehuse med tilhørende fodersiloer, forrum og varmeveksler skal sikre en effektiv og tidssvarende drift af husdyrbruget. Det planlagte byggeri af minkhaller på husdyrbruget kunne ikke realiseres, idet nedlukningen af det danske minkerhverv umuliggjorde dette. Derfor har ansøger undersøgt nye muligheder for husdyrbruget og ser en stigende efterspørgsel på kyllinger.

Denne udvidelse vil give ansøger mulighed for at forøgelse af produktionskapaciteten og opfylder moderne krav til fjerkræproduktion. Siloerne skal sikre opbevaring af foder, mens forrummet giver de nødvendige faciliteter til personalefaciliteter og rengøring. Varmeveksleren er essentiel for at produktionen overholder BAT kravet, men også at der er et stabilt og sundt klima i husene.

Ifølge Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse 19/08267 skal de ældre bygninger vurderes, om de eventuelt via en renovering kan bibeholdes med den konsekvens, at de nye bygninger helt eller delvist ikke er nødvendige.

De eksisterende driftsbygninger er fra henholdsvis omkring 1891, 1973 og 1996 og er ikke egnede til moderne kyllingeproduktion på grund af deres udformning, manglende ventilationsmuligheder og andre tekniske begrænsninger. Den nuværende kreaturstald vil fortsat blive anvendt til kvæg i den ansøgte drift.

Samlet set vurderes de nye kyllingehuse, siloer, forrum og varmeveksler ikke at have en speciel industrilignende karakter og vurderes desuden at være erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbrugets fortsatte udvikling.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

De nye kyllingehuse opføres ca. 14 meter syd for den eksisterende bygningsmasse. Kyllingestaldene vil få et udvendigt mål på ca. 104 x 30 m og vil blive opført i antrazitgrå sandwichpaneler eller lyse søstenselementer. Højden på kyllingestalden vil være ca. 8 meter til kip. Ansøger ønsker at opstille i alt 6 fodersiloer med hver en forventet diameter på 3 meter og en højde på 12,13 meter. Den forventede benhøjde bliver 3,5 meter (ved udvendige spærben) taghældning på 15 grader. Og materialet bliver grå stålplader eller grå eternit.

I den vestlige ende af bygningen vil der blive indrettet forrum mv. og der vil blive etableret en forplads foran den vestlige gavl ende, se figur 3 som er en modeltegning af der to kyllingehuse.

Vaskevand fra staldene og overfladevand fra forpladsen vil blive ledt til de eksisterende opsamlingsbeholdere.

Terrænet i byggefeltet syd skal reguleres, da det skråner mod syd/sydpst. De nye kyllingestalde vil blive opført syd for det eksisterende bygningssæt, som cirka ligger i en kote 8-9. Byggefeltet kommer til at ligge i kote cirka 7, hvilket kræver terrænregulering for at sikre passende niveau. Kortet nedenfor viser det nødvendige arbejde for at udjævne arealet.

Figur 2, Byggefelt for de kommende kyllingestalde og højdekurver.

Figur 3, model tegning af to kyllingehuse

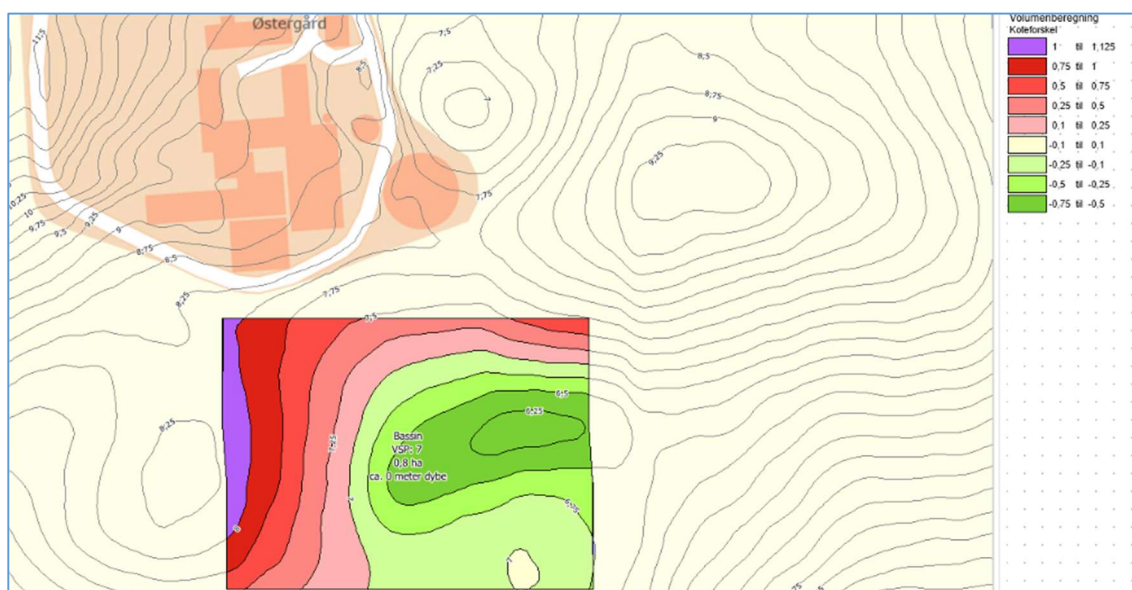
Der bliver behov for, at terrænet ved de kommende kyllingestalde skal planes ud og fyldes op.

Hvis det viser sig, at der bliver behov for mere opfyld under de nye tilbygninger, og ansøger vælger at benytte knust bygningsaffald eller slagger, vil der blive ansøgt om tilladelse hertil. I så fald vil det være maksimalt én meter slagger under de nye tilbygninger. Der er ikke tidligere blevet benyttet slagger til bundsikring af anlægget, og husdyrbruget er ikke kortlagt på vidensniveau 1 eller 2. Ansøger har desuden ikke registreret jordforurening i forbindelse med husdyrbrugets bygninger, anlæg, kørearealer og tilstødende arealer.

Anslået terrænregulering

De nye kyllingestalde bliver etableret i cirka kote 7. Der skal flyttes cirka 1.945 m³ jord fra byggefeltet (0,8 hektar) i forbindelse med terrænreguleringen. Heraf forventes omkring 1.400 m³ at blive anvendt til opfyldning i selve byggefeltet, mens de resterende cirka 500 m³ vil være i overskud.

I den sydøstlige ende vil der ske mere opfyld af jord, end ved den nord og nord/vestlige del af staldene.

Figur 4, Terrænregulering ved byggefelt

Tema ▲	Navn ▲	Areal, Ha	Areal, kvm	Arealfordeling, %	Afgraves, kbm	Påfyldes, kbm	Volumen, kbm	SORTERING ▲	Tabel ▲
Bassin		0,80	7.958	0,0	1.945	-1.441	504	1	Bassin_Højdekurveflader
Bassin	-- SUM --	0,80	7.958	100,0	1.945	-1.441	504	2	Bassin_Højdekurveflader
-- SUM --	-- SUM --	0,80	7.958	100,0	1.945	-1.441	504	3	Bassin_Højdekurveflader
-- SUM --	-- SUM --	0,80	7.958	0,0	1.945	-1.441	504	1	TOTAL SUM --

Tabel 3, volumenberegning

Fra byggeriet forventes cirka 500 m³ overskudsjord, som vil blive fordelt på marken eller i lavninger med en maksimal højde på 0,5 meter. Aktiviteten skal anmeldes til kommunen før start. Ansøger har med figur 5 udpeget eventuelle lavninger til udlægning af uforurenet jord for at forbedre landbrugsdriften ved at hæve våde pletter. Figur 5 viser også vandansamling ved regnvejr med de grå skraveringer.

Figur 5, Røde cirkler omkring de grå markeringer viser er områder til overskudsjord.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøgeren driver foruden Nordmorsvej 9 også Strandvænget 30. Strandvænget 30 har en godkendelse til søer med smågrise samt slagtesvin.

Et husdyrbrug betragtes som forureningsmæssig forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem de to husdyrbrug er mindre end 100 meter, og afstanden mellem brugene samtidig er lig med eller kortere end 50% af den ukorrigerede geneafstand for lugt til en enkelt bolig. Minimumsafstanden for at betragte de to brug som forureningsmæssig forbundne er beregnet til 171 meter.

Da den faktiske afstand mellem de to husdyrbrug er 3.856 meter, vurderes de to husdyrbrug ikke at være *"forureningsmæssig -, teknisk - eller driftsmæssigt forbundne"*.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Anlægget er beliggende sydøst for Flade på matrikel Matrikel: 5a - Flade By, Flade i Morsø kommune.

3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

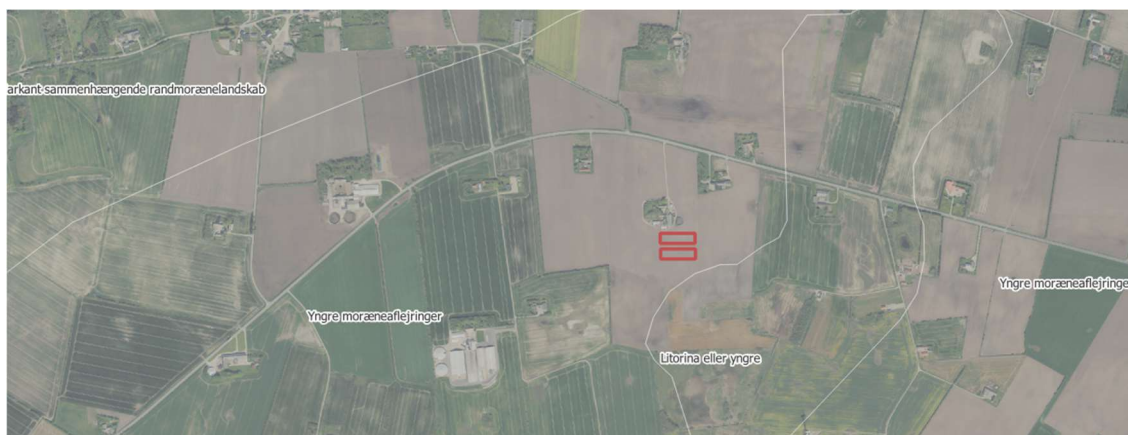
Nordmorsvej 9 ligger cirka en halv kilometer sydøst for Flade, på en vej med hovedsageligt gårde. Stuehuset er fra 1891 og omgivet af drift bygninger fra samme periode. De øvrige bygninger er fra 1973 og i 1996 blev en nye stald- og ladebygninger opført syd for de eksisterende bygninger.

Området er præget af sparsom bevoksning, gennemsigtige hegn og få træer og buske, der afgrænser markerne. Foran husdyrbruget mod nord er der en del ældre træer der omslutter husdyrbruget fra nord.

Landskabet

Husdyrbruget ligger mellem Flade og Sønder Dråby, hvor Flade ligger på nogle højere bløde bakker, mens husdyrbruget er placeret i det lidt lavereliggende område ved Sønder Dråby. Landskabskarakteren i Sønder Dråby området er især præget af landbruget.

Kendetegnet for geologien i området er at der er tale om et morænelandskab, og som det ses af nedenstående figur, så ligger husdyrbruget i et større sammenhængende randmorænelandskab og er omgivet af yngre moræneaflejringer.

Figur 6, Landskabselementer omkring husdyrbruget, staldene er markeret med rød firkant

Det er karakteristisk for området, at bevoksningen er sparsom og overvejende består af transparente hegn og sparsom bevoksning af træer og buske på diger, der tilsammen afgrænser markerne.

Området domineres af tekniske anlæg som vindmøller mod syd og større landbrugsanlæg.

Kysten

Husdyrbruget ligger inden for kystnærhedszonen – zone 3, planlægningszone. I kommuneplanen er der nævnt følgende for området: *I planlægningszonen kan der planlægges byggerier og anlægsarbejder, som er afhængige af en kystnær beliggenhed, eller som er nødvendige for en fornuftig udnyttelse af allerede foretagne samfundsmæssige investeringer².*

Husdyrbruget ligger inden for kystnærhedszonen, dog har miljø og fødeklagenævnet i tidligere afgørelser³ nævnet, at hensyn til kystnærhedszonen varetages ved planlægningen og landzonetilladelser, og kystnærhedszonen er således ikke til hinder for, at der opføres erhvervsmæssigt nødvendige landbrugsbygninger i tilknytning til eksisterende bygninger.

Større sammenhængende landskaber og bevaringsværdigt landskab

Husdyrbruget ligger indenfor "større sammenhængende landskaber" og af retningslinjerne i kommuneplanen for større sammenhængende landskaber fremgår det, at der *i de større sammenhængende landskaber skal udviklingen og deraf følgende forandringer, herunder nyt byggeri, tekniske anlæg og ændret arealanvendelse, indpasses i den eksisterende karakter under hensyntagen til landskabets, herunder nabolandskabernes, vedligeholdelsesmæssige tilstand og uforstyrrelighed⁴.*

For at sikre at byggeriet af de nye kyllingehuse indpasses bedst muligt i det eksisterende landskab, lægges der vægt på, at kyllingehusene placeres og udformes med respekt for områdets landskab. Kyllingehusenes placeres tæt ved de eksisterende bygninger og sammen med beplantning herom, vil det reducere den visuelle påvirkning og understøtter den landskabelige sammenhæng.

Husdyrbruget ligger udenfor "bevaringsværdige landskaber".

Geologiske bevaringsværdier.

Husdyrbruget ligger udenfor " Geologiske bevaringsværdier".

Øvrige landskabelige udpegninger

Nedenfor ses en liste over udpegninger for området.

Landskabelige udpegninger	
Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	Ca. 300 m (§3 beskyttet eng)
Økologisk forbindelse	-
Områder med landskabelig værdi	Inden for større sammenhængende landskaber
Uforstyrrede landskaber	-
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Ligger i særligt værdifuldt landbrugsområde
Områder med geologiske bevaringsværdier	-
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer	-
Kystnærhedszonen	Ligger inden for kystnærhedszonen
Lavbundsarealer	-

² <https://morsoe.viewer.dkplan.niras.dk/plan/25#/10795>

³ <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/d8db15f3-eb85-4644-b6a7-01db421c1461?highlight=19%2F00748>

⁴ morsoe.viewer.dkplan.niras.dk/plan/25#/10793

Skovrejsningsområder	Ligger i skovrejsningsområde ønsket.
Fredede områder	Cirka 1 km til Flade (kirkefredning)
Beskyttede naturarealer (§3)	Se figur 2a+b
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	-
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	-
Beskyttede sten- og jorddiger	-

Tabel 4 Landskabelige udpegninger (kilde Arealinfo.dk)

Beplantning

For at indpasse det nye anlæg i landskabet vil ansøger lave en beplantning rundt om bygningen, som angivet i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fra 2021.

Der skal etableres og vedligeholdes en slørende beplantning, der følger principperne i beplantningsplanen nedenfor. Arterne, som anvendes, skal være i Danmark naturligt hjemmehørende og egnstypiske træer og buske, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv sløring. Beplantningen skal være etableret senest et år efter, at godkendelsen tages i brug. Beplantningen mod nord skal stedse vedligeholdes, så den ikke væsentligt overstiger 8 meters højde, mens beplantningen mod øst skal dannes af en række af kronedannende træer. Beplantningen mod syd (langs den sydlige facade) kan bestå af grupper af træer og buske eller af et gennemgående beplantningsbælte. Hvis der etableres grupper af beplantning, skal de yderste grupper fra henholdsvis vest og øst have en sammenhængende længde svarende til 1/3 af byggeriets længde, da formålet med beplantningen mod syd er at sløre byggeriets længde⁵.

Den nedenstående figur viser placeringen af beplantningen. Figuren illustrerer også, hvordan beplantningen vil flugte med de eksisterende linjer i landskabet, herunder andre beplantninger og skel.

Figur 6: Grøn beplantning omkring kyllingestaldene. Store linjer viser eksisterende landskabslinjer.

Tabellen nedenfor viser den foreslåede beplantning og højden på arterne.

⁵ <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/29d3d261-e95e-47a6-890d-d68ae770d1be?highlight=20%2F11760>

Inder række	Midter række	Yder række
Art/træbusk/højde	Art/træbusk/højde	Art/træbusk/højde
Naur (træ/bus) ca. 15 meter	Vintereg (træ) ca. 35 meter	Liguster (busk) ca. 2 meter
Rødel (træ) ca. 20 meter	Gedebled dynet (busk) ca. 3 meter	Alm. Røn (træ) ca. 10 meter
Fjeldribs (busk) ca. 2 meter	Rødel (træ) ca. 20 meter	Engriflet hvidtjørn (busk/træ) ca. 12 meter
Vild æble (træ/bus) ca. 8 meter	Hæg(træ/bus) ca. 15 meter	Fuglekirsebær (træ) ca. 20 meter
Naur (træ/bus) ca. 15 meter	Vintereg (træ) ca. 35 meter	Liguster (busk) ca. 2 meter
Rødel (træ) ca. 20 meter	Gedebled dynet (busk) ca. 3 meter	Alm. Røn (træ) ca. 10 meter
Fjeldribs (busk) ca. 2 meter	Rødel (træ) ca. 20 meter	Engriflet hvidtjørn (busk/træ) ca. 12 meter
Vild æble (træ/bus) ca. 8 meter	Hæg(træ/bus) ca. 15 meter	Fuglekirsebær (træ) ca. 20 meter

Vurdering af det ansøgte

De ansøgte kyllingestalde placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger på Nordmorsvej 9.

Staldene bliver 30 x 104 meter, og 8 meter i kip. Fodersiloerne vil blive 12,13 meter høje. De eksisterende driftsbygninger er cirka 7-8 meter høje. Kyllingestaldene vil afvige væsentligt fra den nuværende byggestil og de øvrige landbrugsbyggerier i området.

Husdyrbruget ligger i kystnærhedszonen, men da opførelse af kyllingehusene er nødvendige landbrugsbygning, forhindrer det ikke opførelse af husene ved det eksisterende anlæg. Området er udpeget som "større sammenhængende landskab", hvor nyt byggeri skal tilpasses landskabets karakter. De nye kyllingehuse placeres tæt ved de nuværende bygninger, i et lavere terræn for at reducere synlighed. Omkring bygningerne etableres beplantning, der hjælper med at sløre dem i landskabet. Husdyrbruget ligger uden for bevaringsværdige landskaber, og projektet vurderes derfor at kunne indpasses uden væsentlige negative konsekvenser.

Kyllingestaldene vil blive opført lidt lavere i terrænet end de eksisterende bygninger, hvilket bidrager til at gøre dem mindre synlige, især set fra nord. For at sikre at kyllingestaldene ikke vil virke markante i landskabet set fra nord, øst og syd, vil ansøger lave en slørende beplantning omkring de nye bygninger. Denne beplantning vil bidrage til at sløre bygningerne.

Samlet set vurderes det, at de nye kyllingestalde inkl. fodersiloer vil være synlige i landskabet, men at den slørende beplantning vil sløre dem, hvilket ikke vil forringe det bevaringsværdige landskab.

Generelle afstandskrav

Afstand til (afstandskrav)	Meter (målt fra ny stald)	Afstandskrav overholdt
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	69 meter (i gårdspladsen)	Ja

Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	Ca. 1000 m. (Flade vandværk)	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	182 meter	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	246 meter til Nordmorsvej	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	-	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	76 meter til stuehuset	Ja
Naboskel (30 m)	163 m til matr. 13f 10 m til matr. 5i (Ejet af ansøger)	Ja
Nabobeboelse (50 m)	133 meter (Nordmorsvej 7)	Ja
Eksisterende og fremtidigt byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 3,1 km til sommerhusområde	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv mv. eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 600 m til Flade	Ja

Tabel 5 Afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Det ansøgte overholder alle afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8, på nær afstandskravet til matr. 5i, Flade By, Flade. Denne matrikel er ejet af ansøger, men da matrikelstel i husdyrlovens forstand, er det matrikulære skel til en tilgrænsende samlet fast ejendom, søges der dispensation hertil.

Ansøger søger dispensation til naboskel, da det ikke er muligt at placere slagtekyllingestaldene længere fra skel, uden at det påvirker lugtberegningerne, som følge heraf ikke vil være overholdt. Under ansøgningsprocessen har ansøger undersøgt forskellige alternative placeringer, herunder nord/syd-orienteret og øst/vest-orienteret placering af staldene. Scenarieregningerne er foretaget i husdyrgodkendelse.dk, og viser, at lugtgenekravene ikke kan overholdes til enten Flade by eller nærmeste nabo.

Lugtreducerende teknologier er undersøgt under ansøgningsprocessen, men de kan ikke anvendes, da Miljøstyrelsen ikke har godkendt sådanne teknologier til kyllinger.

For at imødekomme kravene til lugt er staldene blevet gjort kortere, hvilket har reduceret lugtgenerne. Placeringen af stalden længere mod vest ville medføre, at lugtgenekravet ikke kan overholdes i forhold til naboen på Nordmorsvej 11 og Flade by.

3.4.2 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret bilag IV arter inden for 1.000 meter fra husdyrbruget jf. naturdata.dk. Det kan ikke udelukkes, at der lever andre bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget, f.eks. padder i den nærliggende eng. Til denne eng vil der ske en meremission af ammoniak på 0,4 kg N/ha/år.

I forbindelse med projektet vil der ikke ske ændringer i markdriften og der tages hensyn til beskyttede naturarealer, der grænser op til dyrkningsarealer. De ældre træer på husdyrbruget vil ikke blive fjernet, ligesom eksisterende bygninger, der potentielt kan være levested for flagermus ikke bliver fjernet. Det samme gør sig gældende at der ikke nedlægges vandhuller, der kan være ynglested for padder.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige eventuelle yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er et rigkær ved Skarum som ligger cirka 2600 meter syd fra husdyrbruget. Derudover ligger der også et sur overdrev/rigkær øst for Sdr Dråby.

Som worst-case er der for kumulation inkluderet to andre husdyrbrug i beregningen for totaldeposition til kategori 1 området. Den beregnede totaldeposition er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, hvorfor totaldepositionskravet med det ansøgte er overholdt.

Kategori 2-natur

Det nærmeste område med kategori 2 natur er et overdrev ved Skibsted strand, som ligger cirka 2 jm nordvest for husdyrbruget. Derudover er der et overdrev ved Nandrup med en afstand på ca. 2,5 km til de ansøgte stalde. Kravet til totaldeposition til kategori 2 natur er maksimalt 1 kg N/ha/år. Den beregnede totaldeposition til området er 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet for kategori 3-natur giver kommunen mulighed for at tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha. Dog kan kommunen ikke kræve en lavere merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Der ligger en mose syd for husdyrbruget og en anden nordvest for Flade. Merdepositionen er i forhold til nu- og 8 årsdriften 0,1 kg N/ha/år.

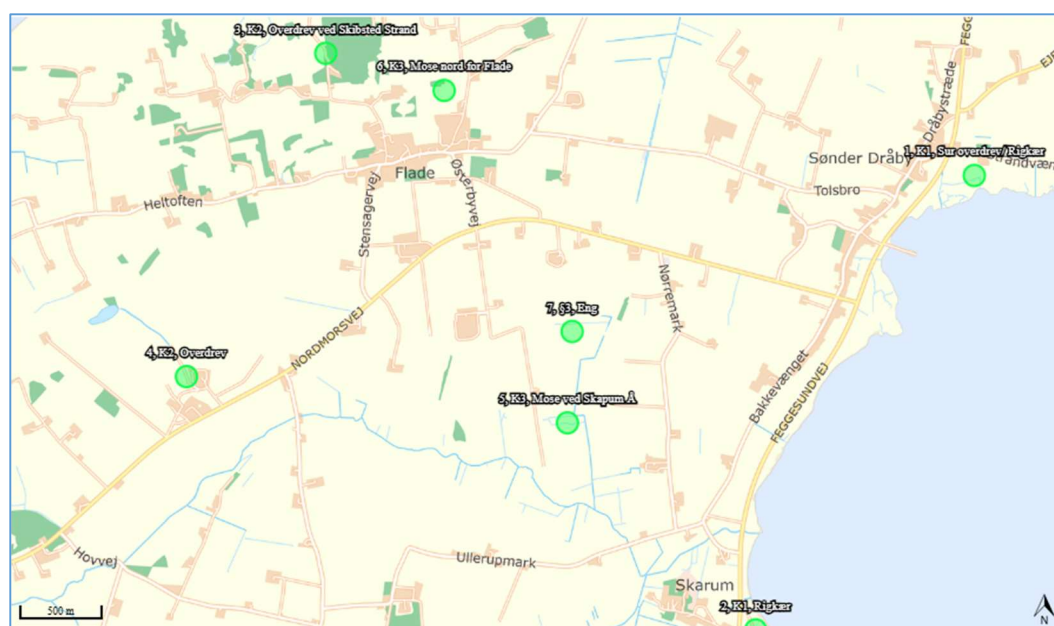
Da den totale ammoniakdepositionen til kategori 1 og 2 natur er overholdt, og merdepositionen til ammoniakfølsom kategori 3 natur ligger under 1 kg N/ha/år, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre en negativ effekt på naturarealerne i området.

§ Beskyttet natur

Syd for husdyrbruget ligger den nærmeste §3 beskyttede eng, med en afstand på 350 meter fra den nærmeste kyllingestald. Engen vil få en merdeposition på 0,4 kg N/ha/år i forhold til nu- og 8 års driften. Baseret på denne information vurderes det, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af §3 beskyttet natur.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Natura2000	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
7, §3, Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,4	0,4
6, K3, Mose nord for Flade	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
5, K3, Mose ved Skapum Å	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
4, K2, Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
3, K2, Overdrev ved Skibsted Strand	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2, K1, Riggær	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0
1, K1, Sur overdrev/ Riggær	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 6, Samlet resultat af ammoniakberegninger, Kilde Husdyrgodkendelse.dk

Figur 7, Kort over natur i nærheden af Nordmorsvej 9

3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet afstande, fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 3 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra husdyrbrugets lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse/lokalplan og byzone/sommerhus samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er

geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved en fuld belægning i staldene.

Som det fremgår af figur 7, er lugtgenekriteriet overholdt til nærmeste nabo, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone og byzone/sommerhusområde og fremtidige byzone/sommerhusområde. Nærmeste nabo er Nordmorsvej 11 og 6. Det nærmeste lokalplanlagt område ved Flade ligger cirka 600 m fra husdyrbruget, dette område er også angivet som samlet bebyggelse. Nærmeste byzone er Sejerslev, som ligger cirka 5 km fra husdyrbruget, mens nærmeste sommerhusområde ved Alsted ligger 3,2 km syd for husdyrbruget.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i nogle af lugt beregningspunkterne.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Nordmorsvej 11 	0	NY	342,9	342,9	346,7	Ja
Nordmorsvej 5 	0	NY	342,9	342,9	435,4	Ja
Nordmorsvej 6 	0	NY	342,9	342,9	344,9	Ja
Lokalplan, Flade 	0	NY	674,5	674,5	691,8	Ja
Fremtidige sommerhus 19.S.03 - Alsted sommerhusområde 	0	NY	872,2	828,6	3131,7	Ja
Sejerslev By, Sejerslev 	0	NY	872,2	872,2	5380,7	Ja

Figur 7 Samlet resultat af lugtberegningen

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj

De væsentligste stationære støjkloder fra husdyrbruget er indblæsning af foder, afhentning af dyr, udmugning samt ventilation fra staldanlægget. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene.

De væsentligste periodiske støjgener er i forbindelse med levering af foder og dyr. Leverance af foder og husdyrgødning foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage.

Ved afhentning af dyr til slagt, er det slagteriet der fastsætter afhentningstiderne og afhentning af dyr forekommer også i nattetimerne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse.

Støjberegninger er ikke blevet gennemført, da vurderingen er, at husdyrbruget ikke har andre støjkloder end dem, man normalt vil finde på et landbrug. Afstanden til nærmeste nabo er over 100 meter, hvilket i sig selv reducerer risikoen for generende støj markant. De mest støjende aktiviteter, såsom levering af foder, afhentning af dyr og udmugning, finder kun sted med typisk hver 6-7 uge. Derudover er både ventilationsanlæg og varmevekslere styret af frekvens og automatiske systemer, så de kun er i drift, når det er nødvendigt, hvilket begrænser det samlede støjniveau væsentligt.

Det vurderes, at støj fra husdyrbruget ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboerne, og da hovedparten af aktiviteterne vil foregå inden for normal arbejdstid på hverdage. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på husdyrbruget. Der vil komme støvcykloner på alle siloer, så der forekommer ikke væsentlige støvgener ved levering af foder.

Da der er få kilder til støv og god afstand til naboer vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys

I kyllingestalde er der ingen vinduer. Der vil komme udendørs belysning ved forpladsen i gavlen af kyllingestaldene. Udendørs belysning tændes og slukkes manuelt. Udendørs belysning er kun tændt kortvarigt i forbindelse med aktiviteter på forpladsen.

Der vil desuden være lys på køretøjerne, der kører til og fra anlægget ifm. afhentning af dyr til slagtning mv.

Udendørs belysning vurderes ikke at være til væsentlig gene for de omkringboende eller de landskabelige udpegninger som følge af afstanden til naboer, beplantningen og bygningerne der virker afskærmende for eventuelle lyspåvirkninger.

3.7.4 Skadedyr

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der foretages den nødvendige bekæmpelse af skadedyr, herunder rotter, på husdyrbruget. Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr og der holdes god orden i og omkring staldanlægget for at opnå et højt hygiejneniveau. Der er fast serviceaftale omkring bekæmpelse af rotter på husdyrbruget.

Da kyllinger spiser fluer og fluelarver vil der ikke være problemer med fluer i kyllingehusene.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften forsat ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter

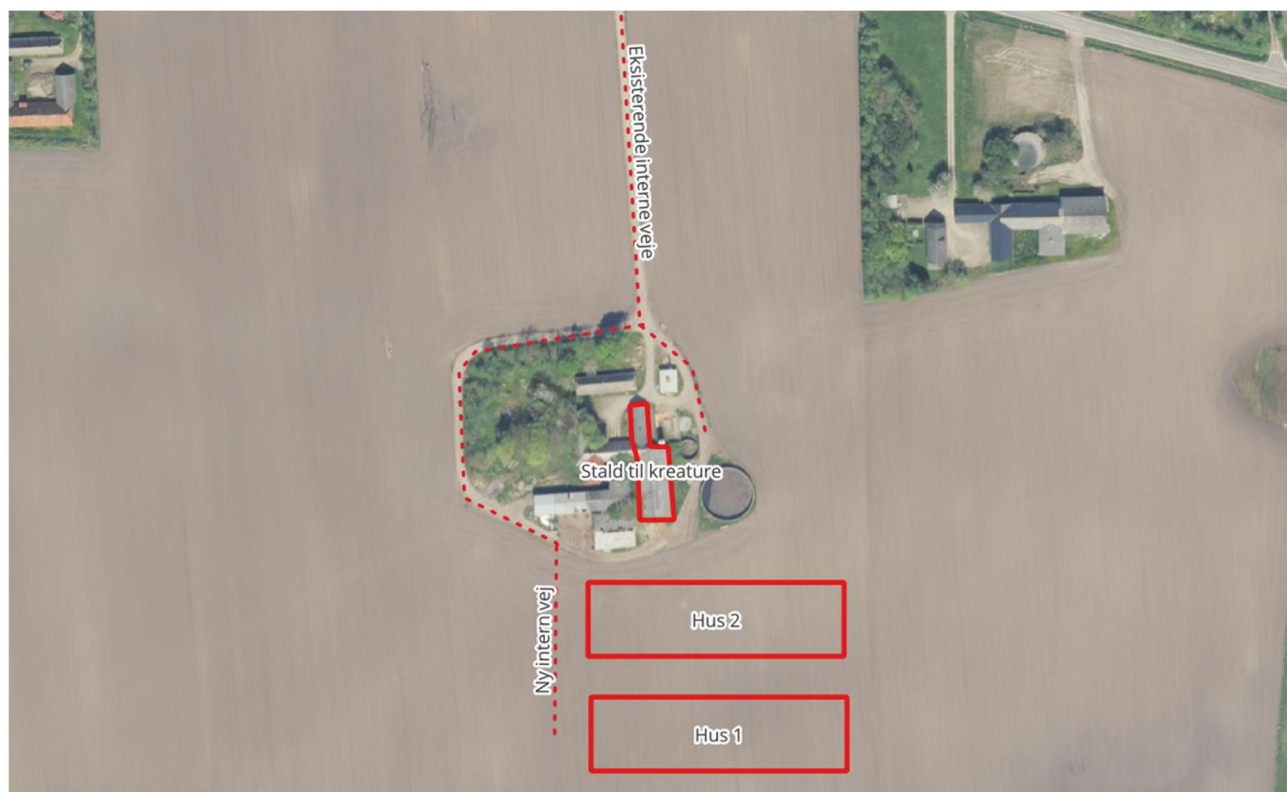
Der er én indkørsel til husdyrbruget. Transport vil så vidt muligt foregå indenfor tidsrummet 07.00 til 18.00 på hverdage. Der kan dog forekomme transport udenfor dette tidsrum, da det er slagteriet, der fastsætter tidspunktet for afhentning af dyr. Det forventede antal af transporter fremgår af tabel 8.

Transport af	Antal transporter i nudrift	Antal transporter i ansøgt drift / år
Dyr til og fra husdyrbruget	2 gange/år	Ca. 130 transporter/år
Døde dyr	-	12
Foder	Indkørsel af wrap en gang om året.	ca. 70 leveringer/år
Husdyrgødning	50 læs/år	72 læs/år + 18 læs returgylle
Affald	26	26
Øvrigt (spåner mv.)	-	Ca. 7
Olie	-	12
I alt	79	ca. 380 transporter/år

Tabel 8 Det skønnede antal transporter

Transporten for nudriften tager udgangspunkt i kvægholdet i nudrift. Hvis man ser på husdyrbruget som den står i dag, vil der ske en stigning i antal af transporter, men det vurderes, at vej forholdene er gode, og at der ikke ligger naboer i umiddelbar nærhed af ind- og udkørsel, der kan blive generet i forbindelse med transporterne.

Nedenfor ses en figur af de fremtidige interne transportveje.

Figur 8 Eksisterende og fremtidige interne veje på husdyrbruget.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på husdyrbruget. Udover husdyrgødning og døde dyr vil det hovedsageligt være lysstofrør, plastik, pap og papir.

Kyllingemøg vil blive afgasset og returgyllen vil blive brugt som gødning på husdyrbrugets arealer. Døde dyr afhentes af DAKA.

Øvrigt affald afhentes af renovationsfirma.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet efterleves og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Morsø Kommunes affaldsregulativ.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres, opbevares og sorteres, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

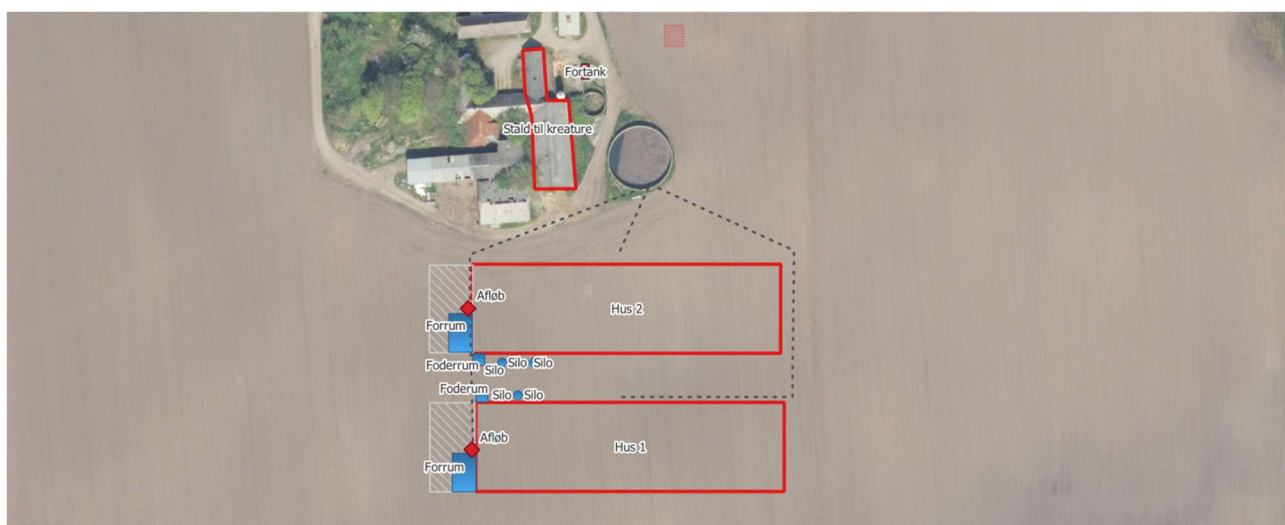
3.8.1 Spildevand

Tagvand fra de eksisterende bygninger ledes til dræn. Ansøger forventer at al tagvand fra de nye kyllingestalde nedsives i nedsivningsanlæg/stenfaskine ved staldanlægget. Der søges om særskilt tilladelse til håndtering af overfladevandet.

Husdyrbruget har ikke nogen udendørs afløb.

I forbindelse med opførelse af de to ansøgte kyllingestalde vil der blive etableret en samlebrønd, hvorfra overfladevandet ledes til opsamlingsbeholderen.

Ansøger forventer at etablere personalefaciliteter med bad og toilet i den ene af kyllingestaldene, det sanitære spildevand bliver ledt til septiktank eller opsamlingstank. Placeringen er endnu ikke fastlagt, men vil indgå som en del af byggetilladelsen.

Figur 9, Husdyrbrugets ledningsplan

3.8.2 Olie- og kemikalier

Jf. BBR er der på husdyrbruget én afblændet fyringsolietank fra 1964. Ansøgeren forventer at opstille en olietank ved forrummet til opvarmning af kyllingehusene. Markdriften drives ikke fra denne adresse, hvorfor der ikke opbevares spildolie eller kemikalier på husdyrbruget.

3.8.3 Vand- og energiforbrug

Husdyrbruget er forsynet med vand fra egen boring. Vandforbruget bruges primært som drikkevand til dyrene og fremadrettet også til rengøring af stalde. Der vil blive søgt ny indvindingsstilladelse før der sættes kyllinger ind i husene.

Efter hvert hold bliver staldene rengjort med vand. Her bruges en højtryksrenser, og rengøringen fuldendes med desinfektion.

Ved daglige inspektioner bliver der kontrolleret for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet. Hvis der opdages lækager, vil reparationer blive igangsat hurtigst muligt.

Drikkeniplerne er placeret højt for at gøre det lettere for kyllingerne at få adgang til vandet og for at minimere spild. Drikkeniplerne er udstyret med spildbakker, hvilket gør det nemt at identificere utætte nipler, så disse fejl kan blive rettet hurtigst muligt.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	Ca. 15.000 kWh*	Ca. 400.000 kWh
Vandforbrug	Ca. 7.222 m ³ *	Ca. 6000 m ³ /år

*Tabel 9 Skønnet vand- og energiforbrug * forbrug angivet i miljøgodkendelsen fra 2010*

På husdyrbruget vil der hovedsageligt blive anvendt energi til opvarmning af stalde, ventilation og drift af varmeveksler. Ventilationen vil bruge en lavenergimotor. Der forventes at blive installeret et oliefyr til startopvarmning, men den endelige energikilde besluttet først under byggeansøgningen processen.

Der anvendes LED belysning i staldene, som reguleres i forhold til kyllingernes alder- og udviklingstrin. Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktionstrin.

For at sikre en maksimal effekt af ventilationen, bliver ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) rengjort ved hvert holdskifte. Ventilationen er computerstyret, så det sikres, at der ikke overventileres, med ekstra tab af varme og strøm til følge. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning.

Der vil blive installeret varmeveksler i de nye stalde. Varmevekslere reducerer energiforbruget til opvarmning af stalde.

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre følgende:

- Brug af varmeveksler.
- Ventilere staldene optimalt
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i et nødvendigt omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

3.8.4 Foder

Fasefodring anvendes for at opfylde kyllingernes behov for næringsstoffer til vækst. Der indgår fire forskellige foderblandinger i fodringsplanen. Der benyttes indkøbt færdigfoder, som opbevares i lukkede siloer, og foderblandingerne er tilsat fytase.

Ansøger forventer at opstille 6 fodersiloer, placeringen ses af bilag 1. Foderplanlægning og udfodringsteknikker bliver anvendt for at minimere spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Det vurderes, at de gældende regler samt de praktiserede tiltag i forhold til opbevaring og håndtering af foder bidrager til at sikre, at miljøet og omgivelserne ikke bliver væsentligt påvirket. Det er ligeledes i overensstemmelse med bedste tilgængelige teknologi (BAT), at der anvendes fasefodring.

3.9 BAT-Ammoniakemission

Bedste tilgængelige teknologi, eller BAT, er en betegnelse for de teknologier og metoder, der er mest effektive til at forebygge og reducere emissioner fra f.eks. husdyrbrug produktionen.

For kyllingeproduktion er der på staldniveau varmeveksleren med en ammoniakreduktion på 28 %, der er godkendt til at reducere ammoniakemissionen ifølge Miljøstyrelsens teknologiliste.

I de nye stalde vil der blive installeret en varmeveksler. Varmeveksleren reducerer ammoniakemissionen med i alt (2 x 622) 1.244 kg ammoniak om året. Effekten af varmeveksleren i den ansøgte stald er indregnet i den nedenstående beregning.

Som det fremgår af figur 10, er det samlede BAT-krav på 3.692 kg NH₃-N/år. Den faktiske ammoniakemission vil være på 3.469 kg NH₃-N/år, og BAT-kravet er dermed overholdt og reduceret med yderligere 223 kg om året.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3532	160	3692
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3309	160	3469
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	223
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 10 BAT-beregning

BAT-beregningen er baseret på forudsætning om eksisterende og nye staldafsnit som fremgår af figur 11.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Hus 1	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,74
Hus 2	Alle kyllinger ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,57	0,74

Figur 11 Forudsætning for BAT-beregning

Det vurderes, at BAT ift. ammoniakemission overholdes i den grad det er muligt og at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

De nye stalde vil blive bygget af tætte og stabile materialer, og det vurderes, at der under normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster fra selve husdyrbruget.

Terrænet i byggefeltet er kupæret, og det vil være nødvendigt at justere terrænets højde i byggefeltet. Evt. overskydende jord fra udgravning til fundamentet vil blive fordelt ud på markerne ved husdyrbruget. Se afsnit 3.2.

Dyrkningen af arealer, herunder jordbehandling mm., håndteres i overensstemmelse med de gældende regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag i afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares på en sådan måde, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet set vurderes det, at produktionen foregår på en forsvarlig måde, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.12 Alternative løsninger

Under udarbejdelse af denne miljøansøgning har ansøger vurderet flere mulige placeringer. Den mest optimale placering er der, hvor man forventede at de tidligere minkhaller skulle have været

etableret. Placeringen er valgt, da den opfylder kravene til lugtgener i forhold til naboer og passer ind i landskabet.

Den eksisterende godkendelse til mink er ikke relevant at udnytte, da minkhallerne ikke er egnede til andre produktionsdyr. Derfor er det nødvendigt med en ny godkendelse til opførelse af byggeri til kyllinger.

Ved den ansøgte placering vil staldene, ligge i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg. Denne placering er mest hensigtsmæssig for husdyrbrugets indretning, både i forhold til logistik og i forhold til landskabets udseende.

0-alternativet

Hvis ansøgningen om etablering af de to kyllingestalde ikke godkendes, vil husdyrbruget fortsætte med den nuværende drift, som består af ammekøer med tilhørende opdræt. Dette indebærer, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i dyreholdet og byggeri eller arealanvendelse vil forblive uændret.

3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den ansøgte placering vil være meget begrænset. Der opbevares flydende og afgasset husdyrgødning, hvor der kan ske spild eller brud på tanke. Der er udarbejdet beredskabsplan, hvor der er instruks for, hvordan sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen vil der ligeledes være instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie eller lignende.

3.15 Oplysninger om konsulenten

Henriette Fries, Miljøkonsulent, Spiras, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og staldanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Morsø Kommune.

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbruget indsender ansøger senest 4 uger efter driftsophør en anmeldelse til kommunen. Anmeldelsen indeholder et oplæg til vurdering efter § 38 k i lov om forurenet jord. Denne vurdering vil omfatte en risikovurdering af forureningens betydning for menneskers sundhed og miljøet. Hvis der ikke kan afvises væsentlig risiko, vedlægges forslag til foranstaltninger, der eliminerer risikoen. Ansøger vil dokumentere, at alle aktiviteter er ophørt, og at kapaciteten er reduceret under IE-grænserne.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder som muligt.

Der anvendes fasefodring.

4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.3

4.2.4 Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale
 - føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild
 - have en beredskabsplan
 - sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter
 - planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt
- Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal omfatte:

- Gyllebeholdere, gyllemiksere, gylleseparatorer og spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere (herunder optimering).
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning.

Lovgivningen foreskriver ligeledes, at IE-husdyrbrug skal oplære husdyrbrugets personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og -styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Herudover gøres der følgende på husdyrbruget:

Der er årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug.

Der foretages datalogning af foderforbrug, tilvækst, vandforbrug, dødelighed og ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres efter hvert hold. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt.

Producenten lever op til kyllingeslagteriets kvalitetsprogram.

Der er planer om at udarbejde en ESG-rapport i fremtiden.

IE-husdyrbruget er desuden omfattet af Miljøledelse, som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management.

5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, samt indretning og drift af husdyrbruget, vurderes det, at det ansøgte projekt kan gennemføres uden væsentlige negative indvirkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige -, naturmæssige - og kulturhistoriske værdier i området.